CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 56.615/2/V
du 3 septembre 2014

sur

un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal concernant la gestion des registres centraux des testaments et des contrats de mariage'

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 56.615/2/V
van 3 september 2014

over

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit houdende het beheer van de centrale registers van testamenten en huwelijksovereenkomsten'

Le 5 août 2014, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal concernant la gestion des registres centraux des testaments et des contrats de mariage'.

Le projet a été examiné par la deuxième chambre des vacations le 3 septembre 2014. La chambre était composée de Pierre VANDERNOOT, président de chambre, Martine BAGUET et Luc DETROUX, conseillers d'État, et Bernadette VIGNERON, greffier.

Le rapport a été présenté par Xavier DELGRANGE, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre VANDERNOOT.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 3 septembre 2014.

*

Op 5 augustus 2014 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen, een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit houdende het beheer van de centrale registers van testamenten en huwelijksovereenkomsten'.

Het ontwerp is door de tweede vakantiekamer onderzocht op 3 september 2014. De kamer was samengesteld uit Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitter, Martine BAGUET en Luc DETROUX, staatsraden, en Bernadette VIGNERON, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre VANDERNOOT.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 september 2014.

*

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du Gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*

EXAMEN DU PROJET

INTITULÉ

L'intitulé doit être complété par la mention de la date de l'arrêté modifié.

PRÉAMBULE

1. À l'alinéa 1er, seul l'article 6/1 de la loi du 13 janvier 1977 'portant approbation de la Convention relative à l'établissement d'un système d'inscription des testaments, faite à Bâle le 16 mai 1972 et portant introduction d'un registre central des contrats de mariage', inséré par la loi du 6 mai 2009 'portant des dispositions diverses', procure un fondement juridique au projet.

La rédaction de cet alinéa 1er sera adaptée en conséquence.

2. L'arrêté royal du 28 octobre 1977 'fixant les modalités de l'inscription des dispositions de dernière volonté et de la consultation du registre central de ces dispositions', ni modifié, ni abrogé par le projet, ne doit pas être mentionné au préambule.

L'alinéa 2 du préambule sera donc omis.

3. Le projet étant dépourvu d'incidence budgétaire, les alinéas 6 et 7, qui se réfèrent à l'avis de l'Inspecteur des Finances et à l'accord du « Secrétaire d'État » au Budget, doivent être omis.

4. À l'alinéa 9, il y a lieu de faire référence à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, et non au 1° de cette disposition.

DISPOSITIF

Article Y (lire : article 2)

Interrogée sur la portée de l'article Y, la déléguée de la ministre a répondu que cette disposition devait être lue comme suit :

« Article 2. Le présent arrêté entre en vigueur à la date de la publication au *Moniteur belge* ».

Comme la section de législation du Conseil d'État l'a rappelé à de nombreuses reprises, sauf s'il existe des raisons particulières de déroger aux règles normales d'entrée en vigueur des arrêtés (le dixième jour suivant le jour de sa publication au *Moniteur belge*), il convient de renoncer à l'entrée en vigueur le jour de la publication de l'arrêté, afin de permettre à chacun de prendre connaissance des nouvelles dispositions avant leur application.

La justification figurant dans le commentaire de l'article contenu dans le rapport au Roi n'expose pas ces raisons particulières. Dans la ligne du rapport au Roi, la déléguée de la ministre a apporté les précisions suivantes :

« wordt de dringendheid verantwoord door de termijn van de erfkeuze die 30 jaar is en de discrepantie met de termijn van bewaring.

Erfgenamen wachten vaak meer dan 10 jaar om een erfkeuze te doen. Op dat ogenblik kunnen ze de gegevens van CRT/CRH niet meer raadplegen ».

Ce souci de concordance ne constitue toutefois pas une raison particulière permettant de déroger aux règles usuelles d'entrée en vigueur.

La disposition sera omise.

*

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de Regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling Wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de Regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

OPSCHRIFT

Het opschrift dient te worden aangevuld met de vermelding van de datum van het gewijzigde besluit.

AANHEF

1. Wat het eerste lid betreft, ontleent het ontwerp enkel rechtsgrond aan artikel 6/1 van de wet van 13 januari 1977 'houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de vaststelling van een stelsel van registratie van testamenten, opgemaakt te Bazel op 16 mei 1972, en tot invoering van een centraal huwelijksovereenkomstenregister', ingevoegd bij de wet van 6 mei 2009 'houdende diverse bepalingen'.

Dit lid behoort dienovereenkomstig te worden gesteld.

2. Het koninklijk besluit van 28 oktober 1977 'tot vaststelling van de regels voor de registratie van de uiterste wilsbeschikkingen en voor de raadpleging van het centraal register van uiterste wilsbeschikkingen', dat niet wordt gewijzigd of opgeheven bij het ontwerp, dient niet te worden vermeld in de aanhef.

Het tweede lid van de aanhef moet dus worden weggelaten.

3. Aangezien het ontwerp geen weerslag heeft op de begroting, dienen het zesde en het zevende lid, die respectievelijk verwijzen naar het advies van de inspecteur van Financiën en de akkoordbevinding van de "Staatssecretaris" voor Begroting, te worden weggelaten.

4. In het negende lid dient te worden verwezen naar artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, in plaats van naar onderdeel 1° van die bepaling.

DISPOSITIEF

Artikel Y (lees: artikel 2)

Op de vraag wat de strekking is van artikel Y, heeft de gemachtigde van de minister geantwoord dat die bepaling diende te worden gelezen als volgt:

"Artikel 2. Dit besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*".

De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft er al meermaals op gewezen dat, tenzij er bijzondere redenen voorhanden zijn om af te wijken van de normale regels van inwerkingtreding van besluiten (de tiende dag volgend op de dag waarop het besluit wordt bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*), afgezien dient te worden van de inwerkingtreding op de dag waarop het besluit wordt bekendgemaakt, zodat elkeen in de mogelijkheid is om kennis te nemen van de nieuwe regeling alvorens deze wordt toegepast.

In de verantwoording die gegeven wordt in de commentaar bij het artikel in het verslag aan de Koning wordt geen gewag gemaakt van die bijzondere redenen. In de lijn van het verslag aan de Koning heeft de gemachtigde van de minister de volgende preciseringen aangebracht:

"wordt de dringendheid verantwoord door de termijn van de erfkeuze die 30 jaar is en de discrepantie met de termijn van bewaring.

Erfgenamen wachten vaak meer dan 10 jaar om een erfkeuze te doen. Op dat ogenblik kunnen ze de gegevens van CRT/CRH niet meer raadplegen".

Die wens om die termijnen met elkaar in overeenstemming te brengen vormt echter geen bijzondere reden om af te wijken van de gebruikelijke regels van inwerkingtreding.

De bepaling moet worden weggelaten.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Bernadette VIGNERON Pierre VANDERNOOT